

Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής με θέμα «Πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την τροποποίηση της οδηγίας 89/391/ΕΟΚ του Συμβουλίου, των ειδικών οδηγιών της καθώς και των οδηγιών του Συμβουλίου 83/477/ΕΟΚ, 91/383/ΕΟΚ, 92/29/ΕΟΚ και 94/33/ΕΚ, με σκοπό την απλούστευση και τον εξορθολογισμό των εκθέσεων εφαρμογής»

COM(2006) 390 τελικό — 2006/0127 (COD)

(2007/C 93/10)

Στις 20 Σεπτεμβρίου 2006 και σύμφωνα με το άρθρο 262 της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, το Συμβούλιο αποφάσισε να ζητήσει τη γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής για την ανωτέρω πρόταση.

Το ειδικευμένο τμήμα «Απασχόληση, κοινωνικές υποθέσεις, δικαιώματα του πολίτη», στο οποίο ανατέθηκε η προετοιμασία των σχετικών εργασιών της ΕΟΚΕ υιοθέτησε τη γνωμοδότησή του στις 19 Δεκεμβρίου 2006, με βάση την εισηγητική έκθεση του κ. Thomas Janson.

Κατά την 432^η σύνοδο ολομέλειάς της, που πραγματοποιήθηκε στις 17 και 18 Ιανουαρίου 2007 (συνεδρίαση της 17^{ης} Ιανουαρίου 2007), η Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή υιοθέτησε με 150 ψήφους υπέρ, 1 ψήφο κατά και 6 αποχές την ακόλουθη γνωμοδότηση.

1. Συμπεράσματα και συστάσεις

1.1 Η προστασία της υγείας και της ασφάλειας των εργαζομένων κατά την εργασία υπάγεται στις αρμοδιότητες της ΕΕ. Η αρμοδιότητα αυτή είναι σημαντική για ένα βιώσιμο ανταγωνισμό στην εσωτερική αγορά και για μια κοινωνική Ευρώπη. Η επιχείρηση δεν θα πρέπει να ανταγωνίζεται με όπλο την υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων.

1.2 Σύμφωνα με την πλειονότητα των κοινοτικών οδηγιών σχετικά με την προστασία της υγείας και της ασφάλειας των εργαζομένων κατά την εργασία τα κράτη μέλη εκπονούν εκθέσεις για την εφαρμογή των οδηγιών. Επίσης, οι ισχύουσες διατάξεις προβλέπουν διαφορετική συχνότητα υποβολής των εθνικών εκθέσεων εφαρμογής στην Επιτροπή (4 ή 5 έτη). Οι διαφορές αυτές θα εναρμονιστούν με την παρούσα πρόταση, η οποία αποσκοπεί επίσης στη βελτίωση και τον εξορθολογισμό του υφιστάμενου πλαισίου, προβλέποντας ενιαία έκθεση για την εφαρμογή των οδηγιών που θα περιλαμβάνει ένα γενικό μέρος με τις βασικές αρχές και τις κοινές πτυχές που ισχύουν σε όλες τις οδηγίες.

1.3 Η ΕΟΚΕ επιδοκμάζει την πρόταση της Επιτροπής. Οι εθνικές αρχές χρειάστηκαν πολύ χρόνο για την υποβολή των εκθέσεων ενώ η πρόταση συνεπάγεται σαφώς μείωση χρόνου και περιορισμό των δαπανών.

1.4 Με τον συντονισμό της συχνότητας και την ενοποίηση όλων των εκθέσεων σε μία, οι εθνικές αρχές θα μπορούν να διαμορφώνουν καλύτερη εικόνα. Καθίσταται επίσης πιο εύκολο να παρουσιασθεί η σχέση που υπάρχει μεταξύ των διαφόρων κινδύνων για την υγεία τους οποίους επιδιώκει να προλάβει η οδηγία. Η κατάρτιση τακτικών εκθέσεων σχετικά με την εφαρμογή των οδηγιών στον τομέα της προστασίας της υγείας και της ασφάλειας των εργαζομένων αποτελεί σημαντικό μέσο απολογισμού, στο πλαίσιο του οποίου μπορεί να αξιολογηθεί η αποτελεσματικότητα των μέτρων που λαμβάνονται και ο αντίκτυπός τους στην ποιότητα της υγείας και της ασφάλειας των εργαζομένων στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Η ΕΟΚΕ φρονεί, συνεπώς, ότι η Επιτροπή έπρεπε να προτείνει να έχουν τα κράτη μέλη την υποχρέωση να διαβουλεύονται με τους εταίρους της αγοράς εργασίας για όλα τα κεφάλαια της έκθεσης πριν αυτή υποβληθεί στην Επιτροπή και να συμπεριλαμβάνονται σ' αυτήν οι απόψεις τους.

1.5 Η πρόταση είχε επίσης ως αποτέλεσμα τη δημιουργία μεγαλύτερης διαφάνειας προς όφελος των πολιτών και των ενδιαφερομένων. Με τον τρόπο αυτό η Ευρώπη προσεγγίζει περισσότερο τους πολίτες και ενισχύει τη δημοκρατία.

2. Αιτιολόγηση της πρότασης

2.1 Περίληψη της ανακοίνωσης της Επιτροπής

2.1.1 Σκοπός της παρούσας πρότασης της Επιτροπής είναι η απλούστευση και ο εξορθολογισμός των διατάξεων των κοινοτικών οδηγιών σχετικά με την προστασία της υγείας και της ασφάλειας των εργαζομένων κατά την εργασία, οι οποίες προβλέπουν την υποχρέωση για τα κράτη μέλη και την Επιτροπή να εκπονούν εκθέσεις σχετικά με την εφαρμογή τους.

2.1.2 Σύμφωνα με την πλειονότητα των κοινοτικών οδηγιών τα κράτη μέλη εκπονούν εκθέσεις σχετικά με την εφαρμογή τους. Επίσης, οι ισχύουσες διατάξεις προβλέπουν διαφορετική συχνότητα υποβολής των εθνικών εκθέσεων εφαρμογής στην Επιτροπή (4 ή 5 έτη). Οι διαφορές αυτές θα εναρμονιστούν με την παρούσα πρόταση, η οποία αποσκοπεί επίσης στη βελτίωση και τον εξορθολογισμό του υφιστάμενου πλαισίου, προβλέποντας ενιαία έκθεση εφαρμογής που θα περιλαμβάνει ένα γενικό μέρος με τις βασικές αρχές και τις κοινές πτυχές που ισχύουν σε όλες τις οδηγίες και θα συμπληρώνεται από ειδικά κεφάλαια που θα αφορούν τις ιδιαίτερες πτυχές κάθε οδηγίας. Η πρώτη έκθεση καλύπτει την περίοδο 2007 έως και 2012.

2.1.3 Επί του παρόντος, η κατάρτιση από τα κράτη μέλη μιας έκθεσης εφαρμογής, που αποτελεί μία από τις βάσεις για την έκθεση που εκπονεί η Επιτροπή, προβλέπεται από την οδηγία 89/391/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 12ης Ιουνίου 1989, σχετικά με την εφαρμογή μέτρων για την προώθηση της βελτίωσης της ασφάλειας και της υγείας των εργαζομένων κατά την εργασία ⁽¹⁾ καθώς και από τις ειδικές οδηγίες ⁽²⁾ κατά την έννοια του άρθρου 16 παράγραφος 1 της οδηγίας αυτής. Και σε τρεις άλλες οδηγίες προβλέπεται η κατάρτιση εκθέσεων. ⁽³⁾

2.1.4 Η πρόταση της Επιτροπής συνεπάγεται επίσης ότι τρεις άλλες οδηγίες στον τομέα αυτό που δεν προβλέπουν την κατάρτιση έκθεσης εφαρμογής θα συμπεριληφθούν στην υποχρέωση για την υποβολή έκθεσης. Συγκεκριμένα πρόκειται για: την οδηγία 83/477/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 19ης Σεπτεμβρίου 1983, για την προστασία των εργαζομένων από τους κινδύνους που οφείλονται στην έκθεσή τους στον αμιάντο κατά τη διάρκεια της εργασίας ⁽⁴⁾, την οδηγία 2000/54/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Σεπτεμβρίου 2000, για την προστασία των εργαζομένων από κινδύνους που διατρέχουν λόγω έκθεσής τους σε βιολογικούς παράγοντες κατά την εργασία (έβδομη ειδική οδηγία κατά την έννοια του άρθρου 16 παράγραφος 1 της οδηγίας 89/391/ΕΟΚ) ⁽⁵⁾ καθώς και την οδηγία 2004/37/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2004, σχετικά με την προστασία των εργαζομένων από τους κινδύνους που συνδέονται με την έκθεση σε καρκινογόνους ή μεταλλαξιογόνους παράγοντες κατά την εργασία (έκτη ειδική οδηγία κατά την έννοια του άρθρου 16 παράγραφος 1 της οδηγίας 89/391/ΕΟΚ του Συμβουλίου) ⁽⁶⁾.

⁽¹⁾ EEL 183 της 29.6.1989, σ. 1.

⁽²⁾ Οδηγίες: 89/654/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 30ής Νοεμβρίου 1989, σχετικά με τις ελάχιστες προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας στους χώρους εργασίας (EEL 393 της 30.12.1989, σ. 1), 89/655/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 30ής Νοεμβρίου 1989, σχετικά με τις ελάχιστες προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας για τη χρησιμοποίηση εξοπλισμού από τους εργαζομένους κατά την εργασία τους (EEL 393 της 30.12.1989, σ. 13), 89/656/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 30ής Νοεμβρίου 1989, σχετικά με τις ελάχιστες προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας για τη χρήση από τους εργαζομένους εξοπλισμών ατομικής προστασίας κατά την εργασία (EEL 393 της 30.12.1989, σ. 18), 90/269/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 29ης Μαΐου 1990, σχετικά με τις ελάχιστες απαιτήσεις ασφάλειας και υγείας κατά τη χειρωνακτική διακίνηση φορτίων που συνεπάγεται κινδύνους ιδίως για τη ράχη και την οσφυϊκή χώρα των εργαζομένων (EEL 156 της 21.6.1990, σ. 9), 90/270/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 29ης Μαΐου 1990, σχετικά με τις ελάχιστες προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας κατά την εργασία σε εξοπλισμό με οδόντη οπτικής απεικόνισης (EEL 156 της 21.6.1990, σ. 14), 92/57/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 24ης Ιουνίου 1992, σχετικά με τις ελάχιστες προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας που πρέπει να εφαρμόζονται στα προσωρινά ή κινητά εργοτάξια (EEL 245 της 26.8.1992, σ. 6), 92/58/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 24ης Ιουνίου 1992, σχετικά με τις ελάχιστες προδιαγραφές ή/και υγείας στην εργασία (EEL 245 της 26.8.1992, σ. 23), 92/85/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 19ης Οκτωβρίου 1992, σχετικά με την εφαρμογή μέτρων που αποβλέπουν στη βελτίωση της υγείας και της ασφάλειας κατά την εργασία των εγκύων, λεχόνων και γαλουχουσών εργαζομένων (EEL 348 της 28.11.1992, σ. 1), 92/91/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 3ης Νοεμβρίου 1992, περί των ελαχίστων προδιαγραφών για τη βελτίωση της προστασίας, της ασφάλειας και της υγείας των εργαζομένων στις εξορυκτικές διά γεωτρήσεων βιομηχανίες (EEL 245 της 26.8.1992, σ. 9), 92/104/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 3ης Δεκεμβρίου 1992, περί των ελαχίστων προδιαγραφών της για τη βελτίωση της προστασίας της ασφάλειας και της υγείας των εργαζομένων στις υπαίθριες ή υπόγειες εξορυκτικές βιομηχανίες (EEL 404 της 31.12.1992, σ. 10), 93/103/ΕΚ του Συμβουλίου, της 23ης Νοεμβρίου 1993, σχετικά με τις ελάχιστες προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας κατά την εργασία στα αλιευτικά σκάφη (EEL 307 της 13.12.1993, σ. 1), 98/24/ΕΚ του Συμβουλίου, της 7ης Απριλίου 1998, για την προστασία της υγείας και ασφάλειας των εργαζομένων κατά την εργασία από κινδύνους οφειλόμενους από χημικούς παράγοντες (EEL 131 της 5.5.1998, σ. 11), 99/92/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 1999, σχετικά με τις ελάχιστες απαιτήσεις για τη βελτίωση της προστασίας της υγείας και της ασφάλειας των εργαζομένων οι οποίοι είναι δυνατόν να εκτεθούν σε κίνδυνο από εκρηκτικές ατμόσφαιρες (EEL 23 της 28.1.2000, σ. 57), 02/44/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Ιουνίου 2002, περί των ελαχίστων προδιαγραφών υγείας και ασφάλειας όσον αφορά την έκθεση των εργαζομένων σε κινδύνους προερχόμενους από φυσικούς παράγοντες (κρατασμοί) (EEL 177 της 6.7.2002, σ. 13), 03/10/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 6ης Φεβρουαρίου 2003, περί των ελαχίστων προδιαγραφών υγείας και ασφάλειας για την έκθεση των εργαζομένων σε κινδύνους προερχόμενους από φυσικούς παράγοντες (θόρυβος) (EEL 42 της 15.2.2003, σ. 38), 04/40/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2004, περί των ελαχίστων προδιαγραφών υγείας και ασφάλειας όσον αφορά την έκθεση των εργαζομένων σε κινδύνους προερχόμενους από φυσικούς παράγοντες (τεχνητή οπτική ακτινοβολία) (EEL 114 της 27.4.2006, σ. 38). Τρεις οδηγίες στον τομέα αυτό δεν προβλέπουν την κατάρτιση έκθεσης εφαρμογής και συγκεκριμένα: η οδηγία 83/477/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 19ης Σεπτεμβρίου 1983, για την προστασία των εργαζομένων από τους κινδύνους που οφείλονται στην έκθεσή τους στον αμιάντο κατά τη διάρκεια της εργασίας (EEL 156 της 21.6.1990, σ. 9), 2000/54/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Σεπτεμβρίου 2000, για την προστασία των εργαζομένων από κινδύνους που διατρέχουν λόγω έκθεσής τους σε βιολογικούς παράγοντες κατά την εργασία (έβδομη ειδική οδηγία κατά την έννοια του άρθρου 16 παράγραφος 1 της οδηγίας 89/391/ΕΟΚ) και η οδηγία 2004/37/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2004, σχετικά με την προστασία των εργαζομένων από τους κινδύνους που συνδέονται με την έκθεση σε καρκινογόνους ή μεταλλαξιογόνους παράγοντες κατά την εργασία (έκτη ειδική οδηγία κατά την έννοια του άρθρου 16 παράγραφος 1 της οδηγίας 89/391/ΕΟΚ του Συμβουλίου).

⁽³⁾ Οδηγίες 91/383/ΕΟΚ, της 25ης Ιουνίου 1991, για τη συμπλήρωση των μέτρων που αποσκοπούν στο να προαγάγουν τη βελτίωση της ασφάλειας και της υγείας κατά την εργασία των εργαζομένων με σχέση εργασίας ορισμένου χρόνου ή με σχέση πρόσκαιρης εργασίας (EEL 206 της 29.7.1991, σ. 19), 92/29/ΕΟΚ, της 31ης Μαρτίου 1992, σχετικά με τις ελάχιστες προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας για την προώθηση βελτιωμένης ιατρικής περίθαλψης στα πλοία (EEL 113 της 30.4.1992, σ. 19) και 94/33/ΕΚ, της 22ας Ιουνίου 1994, για την προστασία των νέων κατά την εργασία (EEL 216 της 20.8.1994, σ. 12).

⁽⁴⁾ EEL 263, 24.9.1983, σ. 25.

⁽⁵⁾ EEL 262, 17.10.2000, σ. 21.

⁽⁶⁾ EEL 229, 29.6.2004, σ. 23.

2.2 Γενικές παρατηρήσεις

2.2.1 Η προστασία της υγείας και της ασφάλειας των εργαζομένων κατά την εργασία υπάγεται στις αρμοδιότητες της ΕΕ. Η αρμοδιότητα αυτή είναι σημαντική για ένα βιώσιμο ανταγωνισμό στην εσωτερική αγορά και για μια κοινωνική Ευρώπη. Η επιχείρηση δεν θα πρέπει να ανταγωνίζεται με όπλο την υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων.

2.2.2 Η ΕΟΚΕ επιδοκιμάζει την πρόταση της Επιτροπής. Η πρόταση συνεπάγεται σαφώς μείωση χρόνου και περιορισμό των δαπανών. Οι εθνικές αρχές χρειάστηκαν πολύ χρόνο για την υποβολή των εκθέσεων. Λόγω της διαφορετικής συχνότητας υποβολής των εθνικών εκθέσεων εφαρμογής, οι αξιολογήσεις αυτές διεξάγονται σχεδόν συνεχώς, με αποτέλεσμα υπερβολικά υψηλές διοικητικές δαπάνες.

2.2.3 Με τον συντονισμό της συχνότητας και την ενοποίηση όλων των εκθέσεων σε μία, οι εθνικές αρχές θα μπορούν να διαμορφώνουν καλύτερη εικόνα. Καθίσταται επίσης πιο εύκολο να παρουσιασθεί η σχέση που υπάρχει μεταξύ των διαφόρων κινδύνων για την υγεία τους οποίους επιδιώκει να προλάβει η οδηγία. Διάφορα προβλήματα σχετικά με την προστασία της υγείας και της ασφάλειας των εργαζομένων κατά την εργασία συνδέονται μεταξύ τους και η ενιαία έκθεση μπορεί να εκθέσει καλύτερα τις γενικές συνέπειες της οδηγίας. Η κατάρτιση τακτικών εκθέσεων σχετικά με την εφαρμογή των οδηγιών στον τομέα της προστασίας της υγείας και της ασφάλειας των εργαζομένων αποτελεί σημαντικό μέσο απολογισμού, στο πλαίσιο του οποίου μπορεί να αξιολογηθεί η αποτελεσματικότητα των μέτρων που λαμβάνονται και ο αντίκτυπός τους στην ποιότητα της υγείας και της ασφάλειας των εργαζομένων στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

2.2.4 Η ΕΟΚΕ φρονεί, συνεπώς, ότι η Επιτροπή έπρεπε να προτείνει να έχουν τα κράτη μέλη την υποχρέωση να διαβουλεύονται με τους εταίρους της αγοράς εργασίας για όλα τα κεφάλαια της έκθεσης πριν αυτή υποβληθεί στην Επιτροπή και να συμπεριλαμβάνονται σ' αυτήν οι απόψεις τους.

2.2.5 Η πρόταση είχε επίσης ως αποτέλεσμα τη δημιουργία μεγαλύτερης διαφάνειας προς όφελος των πολιτών και των ενδιαφερομένων. Με τον τρόπο αυτό η Ευρώπη προσεγγίζει περισσότερο τους πολίτες και ενισχύει τη δημοκρατία.

Βρυξέλλες, 17 Ιανουαρίου 2007

Ο Πρόεδρος
της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής
Δημήτρης ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ
